

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-08- 319S

СИЛАБУС	Фандрейзинг і управління грантовими проектами	
SYLLABUS	Fundraising and management of grant projects	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВВ. 3.1	
Освітній рівень Level of Education	Магістр (другий) Master (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	07	Управління та адміністрування Management and Administration
Спеціальність Field of Study	073	Менеджмент Management
Освітня програма Degree Programme	Управління проектами Project Management	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Фандрейзинг і управління грантовими проектами» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління проектами» спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2023. 11 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26654/>

Розробник силабусу: Фроленкова Н.А., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту.

Силабус схвалений на засіданні кафедри менеджменту
Протокол № 21 від "29" 08 2023 року

Завідувач кафедри: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор,

Керівник (гарант) ОП: Король Б.О., к.е.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ЕМ
Протокол № 1 від "31" 08 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., е.е.н,
професор

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Фандрейзинг і управління грантовими проектами»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	Управління проектами
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Рік навчання, семестр	Денна – 2 рік, 3 семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	Денна - 16 год., заочна – 4 год.
Практичні заняття:	Денна - 14 год, заочна – 6 год.
Самостійна робота:	Денна - 60 год, заочна – 80 год
Курсова робота:	ні
Форма навчання	<i>Денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>державна</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	
<p>Лектор</p> 	<p><i>Фроленкова Надія Анатоліївна, к.е.н, доцент кафедри менеджменту</i></p>
Вікіситет	https://cutt.ly/mhdjtZq
ORCID	0000-0002-5248-6394
Канали комунікації	n.a.frolenkova@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	
<p>Метою вивчення дисципліни "Фандрейзинг і управління грантовими проектами" є формування у студентів системи знань з теорії та практики процесу пошуку грантів і залучення ресурсів на реалізацію проектів.</p> <p>Основними завданнями курсу "Фандрейзинг і управління грантовими проектами" є надати студентам навички, необхідні для оцінки ідей, проектів, бізнес-планів та розробки стратегії фінансування їх реалізації; з'ясування сутності, принципів та дослідження основних понять фандрайзингу; визначення найбільш простих та зручних шляхів досягнення поставлених цілей за рахунок залучення ресурсів на реалізацію проекту; засвоєння знань про особливості організації фандрайзингової кампанії, її планування, реалізацію та оцінювання ефективності</p>	
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5595	
Передумови вивчення	
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)	
<p>Передумовою вивчення дисципліни є проходження студентами ОК «Моніторинг та оцінювання проєктів», «Digital-менеджмент»</p>	
Компетентності	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог</p> <p>ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);</p> <p>ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);</p> <p>СК7. Здатність розробляти проєкти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість</p> <p>СК11. Здатність виявляти вимоги і зміст проєкту та управляти ними на основі застосування каскадних (Waterfall) та гнучких (Agile) підходів до управління проєктами;</p>	

СК12. Здатність планувати та управляти термінами управління проектами, застосовуючи каскадні (Waterfall) та гнучкі (Agile) підходи із застосуванням спеціальних інформаційних систем;
 СК13. Здатність планувати ресурси, закупівлі і бюджет проекту та управляти ними з урахуванням систем управління ризиками та змінами.

Програмні результати навчання (ПРН).

РН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
 РН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
 РН14. Уміти управляти змістом проекту на основі застосування каскадних (Waterfall) та гнучких (Agile) підходів до управління проектами;
 РН15. Уміти планувати і управляти термінами управління проектами застосовуючи каскадні (Waterfall) та гнучкі (Agile) підходи із застосуванням спеціальних інформаційних систем;
 РН16. Уміти планувати ресурси, закупівлі і бюджет проекту та управляти ними з урахуванням систем управління ризиками та змінами

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції 16 год.	Практичні 14 год.	Самостійна робота 60 год.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4		
Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Навчитись визначати проблеми і потреби проекту та шляхи їх вирішення. Уміти генерувати та обґрунтовувати ідеї проекту. Уміти формулювати мету та завдання проекту, визначати методи та етапи досягнення мети і завдань проекту, очікуваних результатів. Ознайомитись із сутністю фандрайзингу, засвоїти його принципи, методи та інструменти для ефективного управління проектами.	
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення, дискусії, заняття у вигляді тренінгу, воркшопу, проектна технологія (індивідуальна та групова форма роботи); ділові та рольові ігри, командне вирішення завдань (групова форма роботи); презентації, розбір кейсів.	
Засоби навчання	Мультимедійні технології, презентації, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, інтернет-сервіси.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6		
Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати нормативно-правові основи фандрайзингу. Володіти навичками обґрунтування ідеї та концепції проекту. Вміти визначати види ресурсів, необхідні для реалізації проекту, відповідні джерела фінансування, технології фандрайзингу.	
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення, дискусії, заняття у вигляді тренінгу, воркшопу, проектна технологія (індивідуальна та групова форма роботи); ділові та рольові ігри, командне вирішення завдань (групова форма роботи); презентації, розбір кейсів.	
Засоби навчання	Мультимедійні технології, презентації, інформаційно-	

комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, інтернет-сервіси.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН14

Уміти управляти змістом проєкту на основі застосування каскадних (Waterfall) та гнучких (Agile) підходів до управління проєктами

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Уміти формувати концепцію проєкту, виявляти інтереси і потреби зацікавлених сторін, структуру робіт за проєктом, план реалізації проєкту.
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення, дискусії, заняття у вигляді тренінгу, воркшопу, проєктна технологія (індивідуальна та групова форма роботи); ділові та рольові ігри, командне вирішення завдань (групова форма роботи); презентації, розбір кейсів.
Засоби навчання	Мультимедійні технології, презентації, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, інтернет-сервіси.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН15

Уміти планувати і управляти термінами управління проєктами застосовуючи каскадні (Waterfall) та гнучкі (Agile) підходи із застосуванням спеціальних інформаційних систем

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати основні підходи до планування грантових проєктів. Уміти управляти часом в грантових проєктах.
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення, дискусії, заняття у вигляді тренінгу, воркшопу, проєктна технологія (індивідуальна та групова форма роботи); ділові та рольові ігри, командне вирішення завдань (групова форма роботи); презентації, розбір кейсів.
Засоби навчання	Мультимедійні технології, презентації, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, інтернет-сервіси.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН16

Уміти планувати ресурси, закупівлі і бюджет проєкту та управляти ними з урахуванням систем управління ризиками та змінами

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати види ресурсів в проєкті. Уміти здійснювати пошук джерел ресурсів проєкту. Навчитись складати бюджет проєкту. Засвоїти види звітності, уміти складати звіти.
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, лекції-обговорення, дискусії, заняття у вигляді тренінгу, воркшопу, проєктна технологія (індивідуальна та групова форма роботи); ділові та рольові ігри, командне вирішення завдань (групова форма роботи); презентації, розбір кейсів.
Засоби навчання	Мультимедійні технології, презентації, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали, інтернет-сервіси.

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Тема 1. Сутність, принципи та основні поняття фандрейзингу.

Результати навчання РН4	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9	Додаткові ресурси: Сутність та перспективи розвитку фандрайзингу. URL: http://surl.li/jkxtz
-------------------------	---	------------------------------------	--

			Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу. URL: http://surl.li/jkxuw Фандрейзер: чому цей спеціаліст усім потрібен та як ним стати? URL: http://surl.li/jkxvo
<i>Опис теми</i>	Визначення фандрайзингу. Принципи фандрайзингу. Основні поняття фандрайзингу. Завдання фандрайзингу. Напрямки діяльності фандрайзингу. Суб'єкти фандрайзингу. Об'єкти фандрайзингу. Правила успішного фандрайзингу. Причини невдалого фандрайзингу.		
Тема 2. Досвід та перспективи розвитку фандрейзингу в Україні та світі			
Результати навчання РН4, РН6	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 3; 5; 6; 8; 15	Додаткові ресурси: Сутність та перспективи розвитку фандрайзингу. URL: http://surl.li/jkxtz Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу URL: http://surl.li/jkxxi Благодійність і фандрейзинг: зарубіжний досвід. URL: http://surl.li/jkxss
<i>Опис теми</i>	Досвід фандрайзингових організацій у закордонних країнах. Історія розвитку фандрайзингу в Україні. Перспективи розвитку фандрайзингу. Фандрейзингова діяльність та форми її підтримки.		
Тема 3. Теоретико-прикладні аспекти фандрейзингової діяльності.			
Результати навчання РН4, РН6, РН16	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 3; 5; 6; 8; 15	Додаткові ресурси: Фандрайзинг: як і де залучати ресурси громадським організаціям. URL: http://surl.li/jkzee Фандрайзинг - де використовуються методи фандрайзинга? URL: http://surl.li/jkzfi 10 заповідей фандрайзингу. URL: https://studfile.net/preview/5483742/
<i>Опис теми</i>	Нормативно-правові основи фандрейзингу. Фандрайзинг як основа розвитку некомерційних та громадських організацій. Види ресурсів, необхідних для розвитку фандрейзингової діяльності. Методи організації пошуку ресурсів. Джерела залучення ресурсів.		
Тема 4. Джерела фінансування фандрейзингової діяльності			
Результати навчання РН4, РН16	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 2; 3; 5; 6; 8; 15	Додаткові ресурси: Гранти. Найдієвіші поради та ресурси для грантрайтингу та фандрейзингу. URL: http://surl.li/jkzij Каталог організацій-донорів. URL: http://surl.li/jkzim Загальна інформація щодо здобуття грантів. URL: http://dunrada.gov.ua/article/176 Донори. URL: https://platforma-msb.org/donory/ Що таке гранти та що з ними робити? URL: http://surl.li/jkzjx

<i>Опис теми</i>	Визначення фонду. Види фондів в Україні. Зарубіжні фонди. Вибір фонду. Сутність поняття «грант». Класифікація грантів. Грантодавчі установи. Пошук гранту. Інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела на пошук грантів. Донорські організації та способи взаємодії з ними. Класифікація донорів. Вибір донорів. Участь волонтерів у фандрейзинговій діяльності. Філантропія. Меценатство. Спонсорство.		
Тема 5. Технологічні аспекти сучасного фандрейзингу. Основні методики роботи фандрайзера.			
Результати навчання PH4, PH6, PH16	Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	Література: 3; 5; 6; 7; 8; 15	Додаткові ресурси: Як технології розвивають та змінюють фандрайзинг. URL: http://surl.li/jlajc 7 популярних інструментів фандрейзингу . URL: http://surl.li/jlal Краудфандинг і фандрейзинг особливості та нюанси. URL: http://surl.li/jlam Використання та роль IT-технологій та PR-технологій в фандрайзингу. URL: http://surl.li/jlamr
<i>Опис теми</i>	Технології пошуку ресурсів. Методики організації фінансової діяльності з державними установами та органами місцевого самоврядування. Приватні пожертви. Методика роботи з бізнес-структурами. Використання PR-технологій. Можливості застосування IT-технологій в фандрайзинговій діяльності. Краудфандінг. Інструменти альтернативного фінансування.		
Тема 6. Планування і розробка грантового проекту. Грантрайтинг			
Результати навчання PH4, PH14, PH15, PH16	Кількість годин: лекції – 4 практ. - 2	Література: 1; 2; 3; 9; 10; 13	Додаткові ресурси: Розробка концептуальної ноти проекту. URL: http://surl.li/jlaog Рекомендації щодо участі у грантових конкурсах (для початківців). URL: http://surl.li/bekl Грантрайтинг і проєктний менеджмент. URL: http://surl.li/jlaqi Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проєктних заявок. URL: http://surl.li/jlarb
<i>Опис теми</i>	Концепція грантового проекту. Визначення проблем і потреб. Визначення цільової групи проекту. Визначення шляхів розв'язання проблеми. Мета та завдання проекту. Логічна схема проекту, структура робіт за проєктом. Бюджет та результат діяльності фандрайзингу. Складання бюджету проекту. Грантрайтинг. Підготовка проєктної заявки. Супровідна документація. План реалізації грантового проекту. Види звітності. Результат фандрайзингової компанії. Розвиток проекту після закінчення фінансування. Моніторинг та оцінювання.		
Форми та методи навчання			

Навчання відбувається у вигляді лекційних та практичних занять, індивідуальних та групових консультацій. Серед методів навчання використовуються інтерактивні лекції, обговорення із використанням електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання); дискусії та семінари (індивідуальна та групова форма роботи); ділові та рольові ігри, командне вирішення завдань (групова форма роботи); презентації, дослідження, розбір кейсів.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Обладнання для мультимедійних презентацій, інформаційно-комунікаційні системи, сервіс Google Meet, навчальна платформа Moodle

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Система оцінювання знань студентів проводиться у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>

Передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЕКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
10	10	10	10	10	10	100

T1, T2..... T6 – теми змістових модулів

У разі вчасного та якісного виконання поточних завдань та підсумкових контролів здобувач отримує обов'язкові бали:

- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Дисципліна закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється.

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, проєктах – до 10 балів.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://surl.li/fpxul>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 25. – С. 252.
2. Про волонтерську діяльність: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 42. – С.435.
3. Про громадські організації: Закон України, 2012. Про гуманітарну допомогу: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 51. – С.451
4. Бабій О.Я. Посібник з фандрейзингу для бізнес-об'єднань: посібник. Київ, 2017. 168 с.
5. Батенко Л.П. Управління проєктами: навч. посібник / Л.П. Батенко, О.А. Загородніх, В.В. Ліщинська. Київ: КНЕУ, 2003. 231с.
6. Грисюк Ю.С. Проектний та інвестиційний менеджмент: навч. посіб. у 2 ч. / Грисюк Ю.С. Київ.: НАДУ, 2008. Ч.1 Проектний менеджмент. 94 с.
7. Кобзарев О. Фандрейзинг: навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. Київ, ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 84 с.
8. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах/ Марченко О.В., Сушко Д.О. - Дніпро: ДДУВС, 2018
9. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері: методичні рекомендації для органів влади та недержавних організацій / Авт. кол.: В.В.

Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Харків : Золоті сторінки, 2017р.

Додаткова література

10. Бабій О.Я., Петрик О.В., Скорохода М.Р. Гранти 2017. Каталог донорських організацій: навч.- практичний посібник. Бурштин: Клуб сталого бізнесу, 2017. 89 с
11. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / За заг. ред. Кулініча. – Харків: Золоті сторінки, 2015.
12. Грантовий менеджмент і написання проектів. Практичний poradник / Упоряд. Процак О. – Л: Ліга-Прес, 2010
13. Керівництво з управління проектами розвитку : інтерактивний навчальний посібник / колектив авторів; за заг. ред. І. Є. Цепенди, С. О. Кропельницької. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 352 с.
14. Ноздріна Л. В., Яцук В. І., Полотай О. І. Управління проектами: Підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної. Київ.: Центр учбової літератури, 2010. 432 с.
15. Фандрейзинг. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / О.Кобзарев / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 84 с.
16. Севериновська О.В. Посібник до вивчення курсу «Фандрайзинг». Написання проектів [Текст]: посібник / О.В.Севериновська., Г.О.Задорожна. –Д.: РВВ ДНУ, 2015. – 24 с

Інформаційні ресурси в Інтернет

Міністерство економіки України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.me.gov.ua/>
Офіційний сайт Інституту громадянського суспільства. URL: <http://www.csi.org.ua/>
Міністерство розвитку громад та територій України. Офіційний вебпортал [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.minregion.gov.ua/>
Реформа децентралізації влади в Україні – Децентралізація влади
URL: <http://decentralization.gov.ua>
Офіційний сайт Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України. – URL : www.ukrproject.gov.ua

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Управління власним розвитком.
- Взаємодія з людьми, комунікаційні якості.
- Уміння працювати в команді.
- Критичне мислення.
- Уміння бачити і вирішувати проблеми.
- Уміння сформулювати команду.
- Аргументація та переконання.

Дедлайни та перескладання

Практичні завдання, які видаються викладачем, повинні бути виконані продовж 14 днів. У разі відсутності на занятті через поважні причини, студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.

У ряді випадків допускається вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі «Оголошення» на навчальній платформі НУВГП

<https://exam.nuwm.edu.ua/>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>

Неформальна та інформальна освіта

В межах вивчення дисципліни наявна можливість перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП

<http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>

Для поглибленого вивчення курсу студентам рекомендовані онлайн-курси на наступних платформах:

Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua/>

EdEra — студія онлайн-освіти. URL: <https://www.ed-era.com/>

Освітній ХАБ міста Києва. URL: <https://eduhub.in.ua/>

Правила академічної доброчесності

Студенти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилатися на джерела, з яких береться інформація.

Якщо у виконаному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінка за таке завдання знижується.

У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого студента скасовуються.

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://surl.li/agqps>

Кодекс честі студента <http://surl.li/agqps>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань, розміщених на навчальній платформі Moodle. Студент може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань.

Автор
Доцент

Надія ФРОЛЕНКОВА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00